SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:549

av Sten Bergheden (M)

Bankers tillämpning av lagen om penningtvätt

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur bankerna praktiskt tillämpar lagen om penningtvätt och se till att inte företag och privatpersoner drabbas av felaktig eller onödig tillämpning av lagen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Svenska företag hindras alltför ofta av bankerna att disponera sina egna pengar. Banker hävdar ofta att det beror på penningtvättslagstiftningen när man vägrar genomföra legitima transaktioner. Detta sker utan insyn, utan överklaganderätt och utan rättssäkerhet.

Huvudproblemen är minst fyra:

1. Avsaknad av transparens. Banker stoppar överföringar trots fullgod dokumentation. Besluten motiveras inte, och företag lämnas i ovisshet.
2. Ingen rättslig prövning. Till skillnad från myndighetsbeslut kan bankens agerande inte överklagas till domstol, i alla fall enligt vad de gör gällande i kommunikation med företag, och företagen blir därmed i praktiken rättslösa.

3. Inskränkt äganderätt. Banker kan blockera legitima medel på obestämd tid. Det är ett helt oproportionerligt ingrepp i äganderätten som riskerar att underminera näringslivets förtroende för det finansiella systemet.
4. Tidsaspekten. Banker har inga incitament för en skyndsam hantering; de kan dra ut på problem och frågeställningar över tid samtidigt som företag står och faller med att kapitalflöden fungerar enligt planer, vilket bara än mer försvårar företagens situation. Bankerna äger inte företagets pengar och de måste agera utifrån att de inte försvårar för och skadar företaget.

Lagstiftningen behöver ses över. Av rädsla för sanktioner överimplementerar bankerna reglerna – och det är företagen som får betala priset. Resultatet är att Sverige utvecklar en parallell ordning där banker, inte domstolar, avgör vilka transaktioner som är tillåtna. Det är en farlig väg som urholkar rättssäkerheten och skadar företagens tilltro till det finansiella systemet.

Det behövs en översyn. Företag som kan styrka sina medels legitima ursprung måste garanteras rätt att disponera dem utan onödigt dröjsmål. Annars riskerar vi att slå undan benen på svenskt näringsliv och i förlängningen hela rättsstaten.

Sten Bergheden (M)